

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 157/20
Luksemburgā, 2020. gada 9. decembrī

Spriedums lietā C-132/19 P
Groupe Canal +/Komisija

Tiesa atceļ Komisijas lēmumu, ar kuru uzņēmuma piedāvātās saistības konkurences saglabāšanai tirgos ir atzītas par saistošām

Uzņēmuma, kurš ir apņēmis neievērot atsevišķus līguma noteikumus, līgumpartneru iespēja vērsties valsts tiesā nevar novērst sekas, kādas Komisijas lēmums par šo saistību uzlikšanu rada līgumpartneru līgumiskajām tiesībām

Paramount Pictures International Ltd un Viacom Inc., kas ir pirmās minētās uzņēmēj sabiedrības mātesuzņēmums (turpmāk tekstā kopā – “*Paramount*”) bija noslēgušas licences līgumus par audiovizuālo saturu ar Eiropas Savienības lielākajām maksas televīzijas raidorganizācijām, tostarp *Sky UK Ltd* un *Sky plc* (turpmāk tekstā kopā – “*Sky*”), kā arī *Groupe Canal + SA*.

2014. gada 13. janvārī Eiropas Komisija uzsāka izmeklēšanu par iespējamām ierobežojumiem, kas apdraud maksas televīzijas pakalpojumu sniegšanu attiecīgo licences līgumu ietvaros, lai pārbaudītu to atbilstību LESD 101. pantam un Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (turpmāk tekstā – “EEZ līgums”) 53. pantam. Šīs izmeklēšanas rezultātā 2015. gada 23. jūlijā *Paramount* tika nosūtīts Komisijas paziņojums par iebildumiem attiecībā uz dažiem noteikumiem, kas iekļauti *Paramount* un *Sky* noslēgtajos licences līgumos. Konkrēti, tas attiecās uz diviem savstarpēji saistītiem noteikumiem: pirmā noteikuma mērķis bija aizliegt *Sky* vai ierobežot tās iespējas darīt pieejamus televīzijas mazumtirdzniecības pakalpojumus, reaģējot uz spontāniem pieprasījumiem no patērētājiem, kuri atrodas EEZ, bet ārpus Apvienotās Karalistes un Īrijas, savukārt otrajā noteikumā bija paredzēts, ka līgumos, ko *Paramount* noslēdz ar raidorganizācijām, kuras ir reģistrētas EEZ, bet ārpus Apvienotās Karalistes, *Paramount* iekļauj noteikumu, ar ko šīm raidorganizācijām piemēro analoģu aizliegumu attiecībā uz šādiem pieprasījumiem no patērētājiem, kuri atrodas Apvienotajā Karalistē vai Īrijā. Šajā ziņā Komisija uzskatīja, ka līgumi, ar kuru noteikumiem tiek panākta absolūta teritoriāla ekskluzivitāte, var veidot konkurences ierobežojumu “mērķa dēļ” LESD 101. panta un EEZ līguma 53. panta izpratnē, jo ar tiem tiek atjaunota valsts tirgu sadale un tas ir pretrunā Līguma mērķim izveidot vienotu tirgu. Ar 2015. gada 4. decembra vēstuli Komisija šo vērtējumu un sākotnējos secinājumus nosūtīja *Groupe Canal +* kā ieinteresētajai trešai personai.

Paramount no savas puses piedāvāja uzņemties saistības, reaģējuma uz Komisijas paustajām bažām. Šajā ziņā tā tostarp paziņoja par savu gatavību turpmāk neievērot noteikumus un nerīkoties, lai tiktu ievēroti noteikumi, ar kuriem tiek panākta raidorganizāciju absolūta teritoriālā aizsardzība un kuri ir ietverti licences līgumos, kas noslēgti starp *Paramount* un šīm raidorganizācijām.

Saņēmusi citu ieinteresēto trešo personu, tostarp *Groupe Canal +*, apsvērumus, Komisija ar 2016. gada 26. jūlija ¹ lēmumu (turpmāk tekstā – “strīdīgais lēmums”) pieņēma piedāvātās saistības un uzlika tās par obligāti izpildāmām saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 ² 9. pantu. Tādējādi *Paramount* informēja *Groupe Canal +* par attiecīgi uzlikto saistību saturu un sekām, konkrēti, par tās apņemšanos turpmāk neuzraudzīt, lai tiktu ievērota absolūta teritoriālā ekskluzivitāte, kas

¹ Komisijas 2016. gada 26. jūlija lēmums par LESD 101. panta un EEZ līguma 53. panta piemērošanas procedūru (lieta AT.40023 – Pārrobežu piekļuve maksas televīzijai).

² Padomes Regula (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101. un 102.] pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.).

Groupe Canal + bija piešķirta Francijas tirgū. Uzskatīdama, ka no tās nevar prasīt šādu saistību izpildi, kas ir pieņemtas procedūrā, kurā ir iesaistīta tikai Komisija un *Paramount, Groupe Canal +* cēla prasību par strīdīgā lēmuma atcelšanu Vispārējā tiesā, kura ar 2018. gada 12. decembra spriedumu³ šo prasību noraidīja. 2020. gada 9. decembra spriedumā Tiesa tomēr konstatēja, ka Vispārējā tiesa ir pieļāvusi tiesību kļūdas vērtējumā par strīdīgā lēmuma izraisītā trešo personu interešu aizskāruma samērīgumu. Tā rezultātā, apmierinot *Groupe Canal +* apelācijas sūdzību, Tiesa atcēla pārsūdzēto spriedumu, kā arī taisīja galīgo spriedumu lietā un atcēla strīdīgo lēmumu. Šajā ziņā Tiesa sniedz jaunus precizējumus par Komisijas un valstu tiesu attiecīgo prerogatīvu koordinēšanu, īstenojot Savienības konkurences tiesības.

Tiesas vērtējums

Pirmkārt, Tiesa nosprieda, ka Vispārējā tiesa pamatoti ir noraidījusi pamatu par pilnvaru nepareizu izmantošanu, kura mērķis būtībā bija pierādīt, ka, pieņemdamā strīdīgo lēmumu, Komisija ir izvairījusies no likumdošanas procesa ģeogrāfiskās bloķēšanas jautājumā. Šajā ziņā Tiesa tostarp piekrīt Vispārējās tiesas norādītajam, ka likumdošanas process ģeogrāfiskās bloķēšanas jautājumā – kamēr tajā nav pieņemts tiesību akts – neskar pilnvaras, kas Komisijai ir piešķirtas saskaņā ar LESD 101. pantu un Regulu Nr. 1/2003. Konkrētajā lietā nav šaubu, ka strīdīgais lēmums tika pieņemts saskaņā ar šīm pilnvarām pirms attiecīgā likumdošanas procesa pabeigšanas.

Otrkārt, Tiesa nosprieda, ka Vispārējā tiesa ir norādījusi pietiekamu pamatojumu un nav pieļāvusi nekādu tiesību kļūdu, noraidīdama *Groupe Canal +* argumentus, kuru mērķis bija pierādīt attiecīgo noteikumu likumību saistībā ar LESD 101. panta 1. punktu, un ka attiecīgi bažas, kas bija izraisījušas strīdīgā lēmuma pieņemšanu, nav bijušas pamatotas. Ciktāl attiecīgajos licences līgumos bija ietverti noteikumi, kuru mērķis bija novērst attiecīgā audiovizuālā satura apraides pakalpojumu pārrobežu sniegšanu – un šajā ziņā raidorganizācijām bija piešķirta absolūta teritoriālā aizsardzība, ko nodrošināja savstarpējas saistības –, Vispārējai tiesai bija pamats konstatēt, ka šādus noteikumus var uzskatīt par tādiem, kas Komisijai varēja radīt bažas konkurences jomā, neskarot iespēju pēc pilnīgas pārbaudes pieņemt galīgu lēmumu, kurā konstatē, vai ir ticis pieļauts LESD 101. panta 1. punkta pārkāpums vai arī šāda pārkāpuma nav. Šajā pašā ziņā Tiesa uzsvēra provizoriskumu, kas ir raksturīgs vērtējumam par to, vai attiecīgajai rīcībai ir pret konkurenci vērstas pazīmes tāda lēmuma kontekstā, kurš pieņemts saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 9. pantu. Līdz ar to Vispārējā tiesa arī pamatoti ir uzskatījusi, ka LESD 101. panta 3. punkts ir piemērojams tikai tad, ja iepriekš ir konstatēts LESD 101. panta 1. punkta pārkāpums, un no tā secinājusi, ka Vispārējai tiesai, veicot šāda lēmuma tiesiskuma pārbaudi, nav jālemj par iebildumiem, kas attiecas uz LESD 101. panta 3. punkta piemērošanas nosacījumiem.

Treškārt, Tiesa piekrita Vispārējās tiesas uzskatam, ka attiecīgie noteikumi pamatoti varēja Komisijai radīt bažas konkurences jomā attiecībā uz visu EEZ, pat neprasot Komisijai atsevišķi analizēt katru attiecīgo valstu tirgu. Ciktāl attiecīgo noteikumu mērķis bija sadalīt valstu tirgus, Vispārējā tiesa pamatoti atgādināja, ka šādi nolīgumi var apdraudēt vienotā tirgus pienācīgu darbību, tādējādi – neatkarīgi no valstu tirgos pastāvošās situācijas – pārkāpjot vienu no galvenajiem Savienības mērķiem.

Ceturtkārt un visbeidzot, Tiesa pārbaudīja iebildumu par tiesību kļūdu, ko Vispārējā tiesa, vērtēdama strīdīgā lēmuma ietekmi uz trešo personu, tādu kā *Groupe Canal +*, līgumiskajām tiesībām, esot pieļāvusi it īpaši attiecībā uz samērīguma principu. Tiesa sākumā atgādina, ka Regulas Nr. 1/2003 9. panta kontekstā Komisijai ir jāpārbauda piedāvātās saistības ne vien pēc to piemērotības konkurences jomā radušos bažu novēršanai, bet arī ņemot vērā to ietekmi uz trešo personu interesēm, lai trešo personu tiesības nezaudētu savu būtību. Tādējādi – kā to turklāt Vispārējā tiesa pati ir uzskatījusi – tas, ka Komisija ir uzlikusi pienākumu tirgus dalībniekam nepiemērot kādus konkrētus līguma noteikumus savam līgumpartnerim, tādām kā *Groupe Canal +*, kuram ir tikai ieinteresētās trešās personas statuss un kurš šīm saistībām nav piekritis, ir

³ Spriedums, 2018. gada 12. decembris, *Groupe Canal +/Komisija*, [T-873/16](#).

uzskatāms par iejaukšanos minētā līgumpartnera līgumu slēgšanas brīvībā, kas pārsniedz Regulas Nr. 1/2003 9. pantā noteikto.

Šajā ziņā Tiesa uzskatīja, ka Vispārējā tiesa nevarēja, nepārkāpdama Regulas Nr. 1/2003 16. panta noteikumus, saskaņā ar kuriem valstu tiesām ir aizliegts pieņemt lēmumus, kas ir pretrunā Komisijas iepriekš pieņemtam lēmumam šajā jomā, ieteikt šādiem līgumpartneriem vērsties valstu tiesās, lai aizsargātu savas līgumiskās tiesības. Attiecīgi valsts tiesas nolēmums, ar ko tirgus dalībniekam tiktu uzlikts pienākums pārkāpt viņa saistības, kuras ir tikušas uzliktas ar Komisijas lēmumu, būtu acīmredzami pretrunā šim pēdējam minētajam lēmumam. Turklāt, ņemot vērā, ka Regulas Nr. 1/2003 16. panta 1. punkta otrajā teikumā valstu tiesas tiek aicinātas izvairīties pieņemt lēmumus, kas nonāk pretrunā lēmumam, kuru Komisija plāno pieņemt, lai piemērotu tostarp LESD 101. pantu, Vispārējā tiesa ir arī pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka valsts tiesa varētu atzīt, ka attiecīgie noteikumi atbilst LESD 101. pantam, lai gan saskaņā ar šīs Regulas Nr. 1/2003 9. panta 2. punktu Komisija vēl var atsākt procedūru un, kā tā sākotnēji bija paredzējusi, pieņemt lēmumu, ar kuru pārkāpums tiek oficiāli konstatēts.

Līdz ar to Tiesa secināja, ka **pārsūdzētajā spriedumā ir pieļauta tiesību kļūda saistībā ar vērtējumu par strīdīgā lēmuma samērīgumu attiecībā uz trešo personu interešu aizskārumu, un tādējādi šis spriedums ir jāatceļ.**

Ņemot vērā, ka tiesvedība ir izspriešanas stadijā, Tiesa galu galā pārbaudīja pamatu, kurā samērīguma principa nepievērošanas dēļ tiek lūgts atcelt [strīdīgo lēmumu]. Izdarot secinājumus no pārsūdzētā sprieduma atcelšanas pamatojuma, **Tiesa norāda, cik būtiska nozīme – attiecīgo licences līgumu mērķa kontekstā – piemīt raidorganizācijām piešķirtās teritoriālās ekskluzivitātes garantēšanas pienākumiem, kurus ir skārušas ar strīdīgo lēmumu uzliktās saistības.** Tādējādi Tiesa secina, ka **Komisijas pieņemtā strīdīgā lēmuma dēļ būtību ir zaudējušas trešo personu, tostarp *Groupe Canal +*, līgumiskās tiesības attiecībā uz *Paramount*, un līdz ar to tā nav ievērojusi samērīguma principu, kā rezultātā strīdīgais lēmums ir jāatceļ.**

ATGĀDINĀJUMS. Tiesā var pārsūdzēt Vispārējās tiesas spriedumu vai rīkojumu vienīgi par tiesību jautājumiem. Pārsūdzībai nav apturošas iedarbības. Ja apelācijas sūdzība ir pieņemama un pamatota, Tiesa atceļ Vispārējās tiesas nolēmumu. Ja lieta ir Tiesā izskatāmā stāvoklī, tā šajā lietā var pieņemt galīgu nolēmumu. Pretējā gadījumā tā nodod lietu atpakaļ Vispārējai tiesai, kurai ir saistošs Tiesas pieņemtais nolēmums apelācijas tiesvedībā.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127